

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!Faşizmi sergilemede
birlik içinde!Karkêren hemû
welatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 10, Sayı: 245
7 Kasım 1983

ÇEK-AL

1983 atılımı

Emine Engin

TKP'nin "resmi" kanadı, uzunca bir süre, oportünistliğin de ötesinde bir sakarlık, beceriksizlik içindeydi. Parti içi durumun ve büyük olasılıkla parti dışından gelen uyarıların etkisiyle, bir süredir kendilerine bir çeki düzen vermeye çalışıyorlar.

"Yeni bir atılım" edebiyatıyla başladılar. Nisan plenumunda Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nı çıkardılar. İdeolojik düzeyi yükseltme gerekliliğini vurguladılar. Mustafa Suphi'nin 100. ölüm yıldönümü dolayısıyla bir tezler hazırladılar, tartışıyorlar. Bir de üç aylık dergi çıkıyorlar: *Yol ve Amaç*.

"Resmi" kanatta bir hareketlenme var. Ancak, katranı kaynatınca şeker olmayacağı gibi, menşevikler de hareketlenince bolşevik olmuyorlar. Tam tersine, daha derin oportünist teoriler, daha bilinçli çarpıtmalar, daha çekilmez bir ukala öğrenci üslubu ortaya çıkıyor. Daha sistematik, tutarlı bir oportünizm oluşuyor. Bu anlamda, menşevikler gerçekten "yeni bir atılım" içindedirler.

Menşeviklerin görüşlerine tek tek bakıldığında, yepyeni birşey yok. Ama nicel birikim bir nitelik sıçraması getirdi. Artık sistematik olarak yeni bir konumdan oportünizmi savunuyorlar.

Örneğin, menşevikler eskiden beri oportünist aşamalı bilinç teorisinden esinlenerek çalışırlardı ama şimdi bunu teorik düzeyde savunuyorlar ve çok daha bilinçli olarak uyguluyorlar. Bu yolda, Lenin'den "kanıt" bulmaya ve Leninizmin bayrağını dalgalandıran *İşçinin Sesi*'ne "yanıt" bulmaya çalışırken ise, Lenin'i ve *İşçinin Sesi*'ni bilinçli olarak çarpıtıyorlar.

Menşeviklerin dediklerini, bu yeni sistematikliği içinde yeniden sergilemek gerekiyor. Bunun için *Yol ve Amaç*'in ilk sayısından ana olarak Işık Yenice'nin, ek olarak da Haydar Kutlu'nun yazısına göz atacağız. Ancak önce bir noktaya değinelim.

Menşeviklerin yeni "atılımı"yla, Sovyet yoldaşların, Dünya Komünist Hareketi'nin uyuşukluktan kurtulup birşeyler yapmasını istemeleri arasında yakın bir bağ vardır. Haklı olarak SBKP, komünist partileri atletten kurtulup birşeyler yapınlar istiyor. Ama, doğru birşeyler

yapmalıdırlar.

SBKP, ideolojik çalışmaya önem vermek gerektiğini vurguladı. Demek ki, bir süredir önem verilmiyordu. Bu durumda, ideolojik çalışmaya önem verilmediği koşullarda üretilmiş teorileri, ideolojik çalışmaya önem vermek adına, şimdi sorgusuz sualsiz öne sürmemek gerekiyor. Pratik olarak bu, ideolojik çalışmaya önem verme sonucunu doğurmaz, yanlış olur, oluyor.

Örneğin, Ulyanovski'nin ulusal demokrasi tezi şimdi yalnızca Türkiye'de değil, faşizm altındaki çeşitli orta kuşak kapitalist ülkeler komünist partilerinin ağzından da dökülmeye başladı. Ayrıca TKP "resmi"lerinin ağzından "çok yapıtlı"lık gibi, Ulyanovski'nin başka tezleri de dökülüyor. Bunlar, ideolojik çalışmaya Marksist-Leninist açıdan yeterli önem verilmediği koşullarda doğmuş tezlerdir. İdeolojik çalışmaya gerçekten önem verilecekse, önce bu tezlerin sorguya çekilmesi gerekir.

Bu yapılmazsa, Dünya Komünist Hareketi'nin bugünkü uyuşukca sağa kaymışlığı, yerini, daha aktif, ağzı daha çok "teorik" laf yapan bir oportünist çizgiye bırakır. Aktif bir biçimde, Dünya Komünist Hareketi'nin, dünya komünist hareketi olma özelliği giderek biraz daha zedelenir.

Şimdi biz konumuza dönelim ve bu değindiğimiz eğilimin TKP "resmi"lerinde nasıl yansıdığına bakalım.

Aktif müdahale - aşamalı bilinç

Menşevikler faşizm işini oluruna bırakmak, beklemek istemiyorlarmış. "Somut duruma aktif müdahale etmek" istiyorlarmış. Zaten son zamanlarda "kendiliğindenlik" sözcüğüne de kafayı taktılar. Öyle yerlerde, öyle anlamlarda kullanıyorlar ki, olayların kendiliğinden gelişmesine onların "aktif müdahalesi"nin çağrıştırdıkları ürkütücü oluyor.

İşi oluruna bırakmamak, aktif müdahale etmek için menşevikler Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nı (BUDP) devrim programı olarak sunmuyorlar. Gerek Haydar Kutlu, gerekse Işık Yenice, BUDP'nin burjuva demokrasisi olduğunu belirtiyorlar. Işık Yenice, bir strateji-taktik, bir de yakın-uzak stratejik hedef ayrımı yapmış, BUDP'nin

yakın stratejik hedefi bile dışladığını, ondan ayrı bir taktik program olduğunu söylüyor. (s.36)

Yeni menşeviklerin iki türlü ihaneti söz konusudur. Biri, bugünkü Türkiye koşullarında burjuva demokrasisini savunmalarını. İkincisi de bunu burjuvaca savunmaları, taktiklerle stratejiyi koparıp, ikiyüzlü bir "taktik" manevra yapmalarıdır. Zaten bu programın içeriğinde de yansıyor ve gerek programın kendisi, gerekse programı savunmaları aşamalı bilinç teorisinin güzel bir örneğini oluşturuyor.

Şimdi bu ikiyüzlülüğü menşeviklerin kendi yazdıklarında görelim. Haydar Kutlu yazısında şöyle demiş:

"Demokratik dönüşümler için savaş, bizim koşullarımız için konuşalım, eğer bir halk ayaklanması perspektifine bağlanıyorsa devrimci karakterini yitirir. Kendiliğinden anlaşılır ki bu bir perspektiftir ve bugünden dolaysız eylem çağrısı anlamına gelmemektedir.

"İşçi sınıfı biçimi ne olursa olsun burjuva demokrasisi içinden geçerek, sosyalizme varacaktır. Biz tek ve zorunlu olan bu yoldan geçerken, çocukluk hastalığını atamayanlar gibi, 'namusumuzun' lekeleneyeceği korkusuna kapılmayız. 'Burjuva toplumunda eylem gösteren proletarya partisi şu veya bu durumda burjuva demokrasisinin yanında yer almadan politikaya katılmamaz'. (V.I.Lenin, Töm. Y. c.11,s.33)

"Fakat biz, bir an bile, adım adım reformlarla burjuva 'yolundan' sosyalist 'amaçlara' varılamayacağımızı unutursak sağcı revizyonizmin göbeğine saplanırız. Burjuva demokrasisi için savaş bile olsa bizim yolumuz proleter ve devrimci bir damga taşır.

"TKP bir avuç işbirlikçinin ulusal ihanet politikasına karşı tüm halkın ulusal çıkarlarının savunulması, barış ve ulusal bağımsızlığın korunması temelinde demokratik bir alternatif ortaya koydu. Emperyalizme, askersel-faşist diktatörlüğe karşı barış ve Ulusal Demokrasi programı bir avuç işbirlikçi dışında kalan anti-emperyalist, anti-faşist, anti-cunta tüm güçlerin ortak istemlerini yansıtır. Ulusal-demokrasi tüm bu güçler için demokrasi anlamına geliyor. Bu amaçla ulusal ve demokratik güçlerin ortak hükümeti ile varılabilir." (s.10)

Bunları "resmi" genel sekreter yazıyor!

Bir avuç işbirlikçi dışında kalan herkesin "ortak" çıkarlarını yansıtan, onların hepsi "için" demokrasi olan ve zaten adına da "ulusal" demokrasi denen bir burjuva demokrasisi savunuluyor. Bir burjuva reformisti de burjuva demokrasisini ancak böyle tanımlayabirdi.

İşin en ilginç yanı, Haydar Kutlu da bunun farkındadır. "Adım adım reformlarla burjuva yolu"nu savunduklarını açıkça söylüyor. Sorun şurada: Zavalı Haydar Kutlu TKP'ye "resmi" genel sekreter olmuş ama daha demokratik savaşım için savaşımın nasıl bağlandığını "bilemiyor". Ona göre bu bağ, yığınların bilincinde değil, menşeviklerin kafasında kurulur.

Menşevikler bilirler ki, bu "adım adım reformlarla burjuva yolu"ndan sosyalist amaçlara ulaşılmaz. Sosyalist amaçlar bir yana, demokratik dönüşümler bile halk ayaklanması perspektifiyle bağlıdır. Bunları "asla" unutmazlar ama yığınlara unuttururlar. Yığınlara burjuva reformist propaganda yaparlar. Böylece yığınları "kazanıp", sosyalist amaçlara, demokratik dönüşümler için ayaklanmaya vb. yöneltirirler.

Bu Bernstein'in aşamalı bilinç teorisi-dir. Toplumda geniş kabul görece bilincin yayılarak, hedefleri sulandırarak çok sayıda adam toplama ve topladuktan sonra istediğini yapma hesabına dayalıdır. Verilecek bilinç toplumdaki yaygınlığıyla ölçüldüğü için burjuva bilinçtir. Böyle olduğu için de bu hesap hiçbir zaman tutmamıştır. Burjuva reformist bilinç verildiği için çoğu zaman kalabalığı doğrudan burjuvazi toplar. Kimi zaman sen toplarsın ama o zaman da bu kalabalıkla hem istediğini yapamazsın, hem de istediğini istemez olur, sen de burjuvalaşırısın.

Menşeviklerde bu aşamalı bilinç teorisinin etkisi hep oldu. Ancak bugün bunu açıkça savunuyorlar ve savunarak büyüdüklerini sanıyorlar. Siyaseti sahtekarlık, düpedüz yalana, komploya dayamak olan bu aşamalı bilinç teorisine namuslarının lekelenmediğini de söylüyorlar. Demek ki lekelenen siyasal namus kalmamış!

Bunak kafaları ve kalmamış siyasal namuslarıyla hem yığınlara, hem Lenin'e karşı cinayet işliyorlar. Haydar Kutlu'nun Rusça ciiltlerden olduğunu bile gizleyerek aktardığı alıntı *İki Taktik*'tendir ve Rus Menşeviklerine yöneliktir:

"Burjuva toplumunda eylem gösteren bir Sosyal Demokrat (Komünist—İ.S.) Parti, belirli durumlarda burjuva demokrasisiyle yanyana yürümeden siyasette yer alamaz. Bu açıdan aramızdaki fark şudur ki, biz devrimci ve cumhuriyetçi burjuvazi ile içiçe geçmeden ama yanyana yürürken siz, yine içiçe geçmeden ama liberal ve monarşist burjuvaziyle yanyana yürüyorsunuz." (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c.9, s.46)

Bu sözler, özünde bizimle menşevikler arasındaki farkı da çok güzel anlatıyor. Kuşkusuz, burjuva demokrasisini henüz tarihsel olarak yaşamamış olan o günkü Rusya'yla bugünkü Türkiye arasında hedeflerde

fark vardır. Bu nedenle Lenin'in sözünü ettiği "belirli durumlar" ve yanyana yürünecek kesimler değişir. Ama mantık özde aynıdır.

Bugünün Türkiye'sinde "devrimci ve cumhuriyetçi burjuvazi", küçük burjuva devrimci demokratlarıdır ve biz de bunlarla içiçe geçmeden ama "belirli durumlarda" yanyana yürüyoruz. Menşevikler ise her durumda, CHP'sinden AP'sine dek demokrat olmayan, her türlü tondan burjuvalarla yanyana yürüyorlar. BUDP bunun programlaşmış belgesidir.

Haydar Kutlu utanmadan bu Lenin alıntısını veriyor. Biz yalnızca bir sonraki cümleyi aktardık ve yetti. Ama Lenin, söz konusu kitabın bütününde, demokratik dönüşümlerin halk ayaklanması perspektifiyle bağlanmasını ve hem de gizlice kafalarda değil yığınların bilincinde bağlanmasını vurguluyor. Bizim menşeviklerimiz ise artık düpedüz yığınlara yalan söyleme yolunu seçmişlerdir.

İşık Yenice, yazısında şöyle diyor:

"TKP... barış ve ulusal demokrasi için savaşımı, devrim için savaşıma yığınların savaşım içinde yükselenecek olan bilinci ve enerjisiyle bağlayana en sağlam ve kestirme köprüyü kuruyor." (s.36)

Yani BUDP yem! Bu programla yığınları savaşıma çekecekler, savaşım onların bilincini yükseltecek ve BUDP için verilen savaşım da böylece devrim savaşımına bağlanacak. Demek istedikleri şu: BUDP için savaşa çıkan yığınlar, burada menşeviklerle karşılaşacaklar. "Devrimci bilinci" kafalarında gizli tutan menşeviklerle karşılaşmaları, onların bilinçlenmeleri, savaşımın devrim vaziyetleri halk ayaklanması perspektifine bağlayabilecekler!

Yine aynı ikiyüzlü mantığı anlatması açısından İşık Yenice'nin şu sözleri de ilginçtir:

"TKP Eylem Programı'nda tanımladığı gibi bir burjuva demokrasisinin Türkiye'de gerçekleşebileceğine inanıyor mu? Yoksa buna inanan etkin burjuva demokrat güçlerin varlığını gözönüne alarak onlarla uzlaşmak, iş. güç, eylem birliği kurabilmek için mi öyle görünüyor?" Eylem Programı'mızı irdelerken akla gelebilecek birbirine bağlı bu iki soruyu, birinci soruyu açarak yanıtlamaya başlayalım. Eğer TKP'nin böylesi bir burjuva demokrasisinin kalıcı, yerleşik, uzun ömürlü olacağına inanıp inanmadığı soruluyorsa, yanıt 'hayır' olacaktır. Yok eğer, TKP'nin bugünden, yakın stratejik devrim hedefimize kadar uzanan devrim sürecinde, güçler oranında Ulusal Demokrasi programını yaşama geçirmek için elverişli bir geçiş noktasından, kilometre taşından geçilebileceğine inanıp inanmadığı soruluyorsa, yanıt 'evet' olacaktır." (s.44)

Burada verilen yanıtın içeriğine değinmeye gerek kalmayabilir. Sorduğu

soru yetiyor. İnanmıyor da inanıyor mu görünüyor? Artık taktik anlayışı tamamen yalana, komploya dayanmıştır. Soruya verilen yanıt da bunu gösteriyor. "Kilometre taşı" gibi sözcüklerin ardından, özde söylenen, inanmıyor ama inanıyor görünüyor oluyor. Hatta aktardığımız alıntıdan sonraki dediği şu anlama da geliyor: Stratejik programımız inanmıyor, taktik programımız inanıyor görünüyor! Bu menşevikler Leninizme de inanmıyorlar ama inanıyor görünüyorlar.

İşık Yenice Lenin'den şöyle bir aktarma yapmış:

"O, 'işçiler içinde yakıcı ivedi ekonomik istemler çevresinde ajitasyon yaparken sosyal demokratlar (komünistler diye okuyun) bunu ivedi politik gereksinimlere bağlarlar' diyor." (s.43, Lenin, c.2, s.332)

Bundan sonra, Lenin'in dediği "ivedi politik gereksinimler"i Yenice kendi reformist aşamalı bilinç anlayışıyla, BUDP'yle doldurmuş. Bugün menşevikler işçilere gidip, onların yakıcı ekonomik istemlerini BUDP'yle bağlayacaklarmış.

Aktarma yapılan yazıda Lenin tam da aşamalı bilinç verilmemesi gerektiğini vurguluyor. Verilen alıntının bir üstündeki cümle şöyle:

"Bilimsel sosyalizmi yayarken, aynı zamanda Rus Sosyal Demokratları (Komünistleri — İ.S.) önelirine, işçi sınıfı yığınları arasında *demokratik fikirleri* propaganda etme görevini de koyarlar. Tüm göstergeleriyle mutlakiyet, onun sınıf içeriği, onu devirme gerekliliği, siyasal özgürlük kazanmadan ve Rusya'nın siyasal ve toplumsal sistemini demokratikleştirmeden işçilerin davası için başarılı bir savaşım yürütmenin olanaksız olduğu anlayışının yayılmasına çabalarlar." (Lenin, c.2, s.332)

Lenin sosyalist bilinç vermenin yanı sıra demokratik fikirler yaymaktan söz ediyor. Demokratik fikirler, yani "ivedi politik gereksinimler", Çarlığın yıkılmasıdır. Yenice'nin deyimiyle "yakın stratejik devrim hedefi"nin ta kendisidir. Ayrıca Lenin, Çarlığın yerine gelecek demokratik yapıyı da işçilere bilinç olarak vermiyor. Bunun işçilerin davası için daha başarılı savaşım yürütme olanağını yaratacağını söylüyor. Demokratik savaşımı işçilerin davasının çıkarlarına bağımlı kılıyor.

Menşevikler ise, içinde sosyalist bilincin kiletildiği burjuva reformist bir programı işçilerin davasıyla eşitliyorlar! "Somut koşullara aktif müdahale" adına, işçi sınıfının yığınların bilincinin gelişme sürecine müdahale ediyorlar! Şu sözler bunun çok çarpıcı bir örneğidir:

"Bugün Türkiye'de yığınların bilinci, haleti ruhiyesi, durumu 'devrim, halk demokrasisi için' belgisini, bunu temel alan bir eylem programını desteklemeye hazır mıdır? Bu soruları 'Evet' diye yanıtlayan pek yok... Ama cuntanın, 12 Eylül rejiminin baskı ve zorbalığının 'devrimci bir durum' yaratacağı

olasılığına bel bağlayarak politika çizenler, dolaysız devrim hedefini gösterenler var.

"... Sol oportünizm 'devrimci durum var' derken de, 'faşizm geldi, devrimci durum uykuya yattı' derken de güncel politikasını, stratejik programına eşitler. Sağ oportünizm ve reformizm ise, devrimci bir stratejiye, ya da amaca sahip olmadığı, rotasız olduğu için rüzgara göre yelken açar. Sonuçta her ikisinin de ortak yanı kendiliğindenciliktir. İşi olacağına bırakmış olurlar.

" 'Tankla gelen devrimle gider' diyenler, gerçekte bu politikalarını 'gerici faşist diktatörlüğün devrimci duruma yol açacağı' beklentisi dışında nesnel ve öznel koşulların hangi somut çözümlmesine dayandırıyorlar? Devrimin nesnel koşullarının olgunlaşmasını hızlandırmak, öznel etmeni hazırlamak için nasıl bir politika öneriyorlar, ne yapıyorlar? Cuntanın 'demokrasi' manevraları ortadayken, devrimci duruma yol açmayı başaran gerici ve faşist diktatörlüklerin pek çok canlı örneği varken, bu aslında işi oluruna bırakmak değil de nedir?"

Menşevikler, devrim hedefinin propagandasını yapmak için yığınların devrimci bilince ulaşmasını bekliyorlarmış! Sonra da kalkıp bizi kendiliğindencilikle, işi oluruna bırakmakla suçluyorlar!

İşık Yenice'nin sözlerine ilk verilecek yanıt, "git kardeşim Konferans Kararlarımızı ve gericilik dönemi üzerine çıkan yazıları oku" demektir. Ama herhalde okuduğu halde çarpıtıyor bu nedenle kısaca değinelim.

İşçinin Sesi nerede sorunu şöyle koydu: Baskı ve zorbalık devrimci duruma yol açabilir, bu nedenle devrim hedefini göstereyim! Devrim hedefinin gösterilmesini asıl zorunlu kılan, devrimle çözülebilir derin ekonomik toplumsal sorunların çözülmeksizin varlığını sürdürüyor olmasındır. Bundan daha nesnel bir çözümlene olamaz.

Türkiye gericilik dönemindedir. Bu dönemde, devrimci duruma temel olan derin ekonomik toplumsal sorunlar varlığını sürdürür. Gericilik bir yandan bu sorunların siyasal yaşamda açık yansımaları baskıyla önlerken, öte yandan böyle kazandığı zaman içinde o sorunları gericiliğin çıkarları doğrultusunda çözmeye çalışır.

Gericilik sorunları çözmediği sürece, ülkenin ekonomik toplumsal yapısında, sınıfların karşılıklı yerleşiminde bir değişiklik olmaz. Bu nedenle de partinin taktiklerinin genel çerçevesi değişmez. Bolşeviklerin de değişmemiştir. Bizim de değişmedi. İşık Yenice zaten Bolşeviklere de sol oportünist olmakla suçluyor. İleride bunu göreceğiz.

Gericilik döneminde devrim hedefinin propagandasını yapmamak gericilik olur. Varolan derin ekonomik toplumsal sorunları ya karşı devrim yığınlarına karşı bir yoldan ve kendi çıkarları doğrultusunda, ya da devrim yığınların çıkarları doğrultusunda çözer. Ekonomik düzeyde seçenek, bu ikisi arasındadır ve gericilikten ileri tek seçenek devrimdir!

"Toplumsal ilerlemeci"ler gerilerde otlayadursunlar!

Gericilik döneminde devrim hedefinin propagandasını yapmak "oldukça" nesnel çözümlere dayanan bir zorunluluktur. İşin öznel yanına gelince. Bu dönemde, bir yandan devrimci bir psikolojiye temel olabilecek ekonomik toplumsal sorunlar dururken, öte yandan devrimin yenilgisine dayanan ve tepeden baskıyla dayatılan ama köklü bir ekonomik toplumsal dayanağı olmayan geri bir psikoloji vardır. Siyaset çizerken hangisi temel alınacak?

Tabii ki varolan ekonomik toplumsal yapı temel alınacak ve devrim propagandasıyla geri psikoloji de değiştirilmeye çalışılacak. Bu açıdan da devrim propagandası özellikle önem taşır. Ancak, bir kez, devrim belgeleri propaganda belgeleridir. İşık Yenice'nin çarpıtarak yansıttığı gibi eyleme çağrı belgeleri değildir. Bunlar devrimci durumun bile düşük düzeydeki yansımalarıdır. İkincisi, devrim hedefinin propagandası yapılırken yığınların psikolojisi, durumu önele dikkate alınır. Onların her türlü somut sorununa, gericilik dönemindeki en düşük düzeydeki yansımalarıyla da olsa sahip çıkılır. Bunlardan devrim propagandasına doğru yükselinir.

Yani, gericilik döneminde, İşık Yenice'nin stratejik program dediği şey değişmez ama onun yaşama geçiriliş biçimi değişir. Bu Bolşeviklerde de bizde de böyle oldu.

Görüldüğü gibi devrimin nesnel koşullarının olgunlaşmasını hızlandırmak, öznel etmeni hazırlamak için, nesnel ve öznel koşulların oldukça somut çözümlenmesine dayanan bir politikamız vardır. "Tanklarla gelen devrimle gider", bu doğrultuda güzel, gerçekçi ve ana bir belgimizdir. Ancak ne tek belgimiz, ne tek tutumumuzdur.

İşçinin Sesi, ülkedeki her olayda, işçilerin emekçilerin her sorununa ilişkin olarak, devrim hedefiyle uyumlu ve aynı zamanda somut tutumunu da aldı. Anayasa kavgası yürüttü, referandumda, geçen yasalara karşı, cezaevi direnişlerinde hep somut ve bağımsız tavır koydu. İşık Yenice'ler artık "somut" dediklerinde aşamalı bilinç vermeyi, çifte programla ikiyüzlülük yapmayı, rüzgara göre yelken açmayı anladıkları için bizim yaptıklarımızı değil çarpıtımdan aktarmak, çarpıtımdan anlayamıyorlar bile.

Şimdi kendileri rüzgara göre daha iyi yelken açabilmek için, sabit parti programının yanısıra değişken, ikinci bir eylem programı kategorisi türettiler. Yeni bir aşama kaydettiler. Artık, aşamalı bilinç teorisiyle "diyalektik birlik" içinde çifte programlılığın da savunusuna geçtiler. Şimdi bu açıdan İşık Yenice'nin yazısına bakalım.

Aşamalı bilinç - çifte program

İşık Yenice önce eylem programını tanımlayarak başlamış:

"Eylem Programı adı üstünde, eylem kılavuzudur. Günlük eylemimize, çalışmalarımıza yol gösterecektir. Yaşama geçirilmek içindir. Onun doğruluğu, bilimselliği ve gerçekçiliği asıl pratikte sınanacaktır. Yeni durumlara gelişmelere uyumlaştırılacaktır. Pratikte, eylem içinde eksikleri giderilecek, düzeltilecek, yetkinleştirilecektir. Dahası bu eylem programı yaşama geçirildikçe, geçirilebildiği ölçüde, yeni bir eylem programını gerekli kılan somut koşullar olgunlaşacaktır. Kendi kendini aşması, eylem programlarının doğası gereğidir. Devrim sürecinin diyalektikliğidir." (s.35)

Bugünkü menşeviklere göre parti programı eylem kılavuzu değildir. Onu yalnızca gece yataкта düşüneceksin. Günlük eylemlere yol gösterecek olan ve büyük harflerle yazılan Eylem Programı ise yaşama geçirilmek içindir. Parti programını yazıp arşive kaldıracaksın, sonra Eylem Programına göre çalışacaksın. Parti programı soyuttur, Eylem Programı somuttur, somut rüzgara göre yelken açar. Üstelik bütün bunlar da devrim sürecinin diyalektikliğidir!

"Günlük eylem", "yeni durum", "somut koşul" diye bunca gevezelik yapılıyor. Oysa, BUDP Nisan'da çıktı, rejim Temmuz'da faşistleşti ama BUDP değişmedi. Somut koşulları, yeni durumları bu kadar yakından izliyorlarsa neden BUDP'ni değiştirmediler? Neden Eylem Programı kendi kendini aşmadı? Çünkü Yenice'nin söyledikleri devrim sürecinin değil, oportünizmin evrim sürecinin diyalektikliğini yansıttıyor.

Yukarıda, bugünkü menşeviklere göre parti programı eylem kılavuzu değildir dedik. Şimdi dünkü menşevikler açısından duruma bakalım.

Dünkü menşevikler, bildiğimiz Üçüncü Program'ı hazırladıklarında, kapağında eylem programı yazıyordu. Program zaten eyleme yol göstermek içindir, ayrıca eylem programı yazmaya gerek yok diye değişmesini biz önerdik. Değişti ama "eylem programı" sözü içinde yer yer kaldı. Örneğin, "TKP'nin ikinci eylem programı..." der. (s.4) Yani, Üçüncü Program da eylem programı anlayışıyla yazılmıştı.

Program zaten eylem programı olarak anlaşılıyorsa, adına eylem programı denmez. Eylem programı deyimi kullanılıyorsa, eyleme yansımaya, eylemden kopuk düşünceye kılavuzluk eden bir başka programın daha varlığı söz konusudur. Açıktır ki, dünkü menşeviklerin de kafasında program-eylem programı diye bir ayrım varmış ve Üçüncü Program onların eylem programı kategorisine giriyormuş.

Dünkü menşevikler, oportünist taktik izleyen komünistler olarak işe başladılar. Komünist bir program onla-

rın kafalarında gizliydi. Parti programı diye yazdıkları ve ilk başta eylem programı olarak adlandırdıkları program ise, taktiklerde oportünizmin güzel örneklerini içeren eklektik bir programdı.

Yani dünkü menşevikler de özde çifte programlıydı. Ancak bu programlardan biri yazılı değildi, kafalarda gizliydi. Partinin yazılı programının kendisi ise eylem programı olduğu için, dünkü menşevikler açısından eylemi Hanya'ya parti programını Konya'ya koymanın gereği yoktu.

Dünkü menşeviklerin kafasındaki komünist programla, eylem programı olan parti programı arasındaki ayırım, ayrıca parti programının kendisinin eklektik yapısı partinin iki yönde gelişmesine neden oldu. *İşçinin Sesi*, eklektik programın ve Bilen yoldaşın oportünist özelliklerini yadsıyıp komünizm doğrultusunda gelişirken, "resmi" kanadın gelişimi komünizmin yadsınması sürecini oluşturdu.

Bugünkü menşevikler bu sürecin ürünü oldular. Dünkü menşeviklerin kafalarındaki program komünist, yazdıkları eylem programı eklektikti. Dünkü eklektik eylem programı bugünkü menşeviklerin kafa yapıları, kafalarındaki program oldu. Dolayısıyla, yeni, baştan aşağıya oportünist ve bununla bağlı olarak daha değişken bir eylem programı boşluğu doğdu. Bugün bunu gideriyorlar.

"Resmi"ler bugün Eylem Programı üçüncü programın yerine geçmedi diyorlar. Görünüşte ikisi de duruyor ama özü, işlevi açısından bugünkü Eylem Programı dünkü Üçüncü Program, bugünkü Üçüncü Program dünkü menşeviklerin kafasında gizli olan program yerindedir. Bugünkü menşeviklerin dünkülerden farkı, ikisinin de yazılı olması ve düzeyleri açısından ikisinin de gerilemiş olmasıdır.

Işık Yenice'nin yazısında bunun hoş bir örneği de var. Işık Yenice, başlıca ölçüt olan *yiğınlarca benimsenmeye uymadığı* için Eylem Programının Kürt halkına özerklik hakkı tanımadığını söylüyor. (s.45) Üçüncü Programda bir "kendi yazgısını belirleme hakkı" vardı. Yaşam içinde, bunun ayrılma hakkı anlamına gelmediği, özerklik olduğu işlendi ve kafalara yerleştirildi. Bu yorumuyla birlikte Üçüncü Program Yenice'lerin kafa yapısı oldu. Şimdi onlar eylem programı hazırlıyor ve özerkliği bile koymuyorlar. Süreç ilerliyor!

Oportünizm kısa erimli çıkarlar uğruna uzun erimli, temel çıkarların feda edilmesi demektir. Bugünkü menşevikler oportünizm yolunda ilerledikleri için, "kısa erimli çıkarlar" derkenki kısa erim giderek kısalı. Bu da oldukça sık değişebilmek olasılığını içeriyor. Bu

nedenle ataları gibi "eylem programı" diye anladıklarını parti programı diye sunamıyorlar. Onun için de şimdi ikiyüzlülüğün, çifte programlılığın teorisini yapıyorlar.

A! Siz bilmiyor muydunuz? Marks, Engels ve Lenin'in zamanından bu yana partilerin hep çifte programı vardı! Bu denli aşikar bir olguymuş gibi, Işık Yenice çifte programı savunuyor:

"Leninci partinin politik çizgisi, ya da güncel politikası strateji ve taktiğin dialektik bileşkesidir. Partinin stratejisini, stratejik yakın gelişim hedefini belirleyen program, sosyal gelişimin tarihsel olarak belirli bir dönemi için esas itibarıyla değişmeden kalan gerçek sınıfsal çıkarlar temelinde saptanır. ... Bir başka deyişle genel ve temel görevleri belirler... Partinin güncel politikası, eylem programı, stratejik programdan, ana doğrultusunu, devrimci rotasını ve, bu rota doğrultusunda devrimi yakınlaştırma temel görevini alır. ...

"Ne ki, Lenin'in belirttiği gibi 'önümüzde duran ivedi savaşım belgisi programın genel belgisinden basitçe ve doğrudan çıkmaz'. Somut tarihsel durum ele alınmalı, yiğınların haleti ruhiyesi, şu veya bu savaşımı destekleme yetenekleri gözönüne alınmalıdır. (Lenin, c.11, s.116)

(...)
"Eylem Programı, stratejik programda gerekliliği, kaçınılmazlığı (yani olasılığı) saptanmış devrimi ve sınıfsal bağlaşıklıkları gerçekliğe çevirmek amacıyla, içinde bulunan somut durumda atılması gereken adımları, görevleri ve yolları gösterir. ...

"Sağ ve sol oportünizmin ortak özelliği 'tek programlı' olmalarıdır."

Sağ ve sol oportünizmin ortak özelliği tek programlı olmalarını mı! Böylece Nisan 1983 öncesi tüm TKP tarihi güme gidiyor. Daha önemlisi, Bolşevikler de hep tek programlı olduklarına göre, bu söz, menşeviklerimizin Bolşevikleri sol oportünist diye nitelendirdiklerinin belgesidir. Ancak günümüz koşullarında Leninizme aşıktan dil uzatmak onlar için kârlı bir iş olmadığı için, günümüz menşevikleri Bolşevikler hakkındaki yargılarını açıkça belirtemiyorlar. Üstelik, bu konuda da kendilerine Lenin'den uydurma destekler bulmaya çalışıyorlar.

Işık Yenice, Lenin'den bir ahıntı aktarmış. Lenin burada, ivedi savaşım belgesi programın genel belgisinden doğrudan ve kolayca çıkmaz diyor. Gerçekten de öyledir. Ne var ki, Yenice "ivedi savaşım belgesi" sözünü ayrı bir eylem programı diye, "doğrudan ve kolayca çıkmaz" sözünü de bu ayrı program ana programdan düzey olarak çok daha geri olur diye yorumlayarak Lenin'i çarpıttı. "Diyalektik bileşke", "devrimci rota", "somut durumda atılması gereken adımlar" vb. hep bu çarpıtmanın terminolojik cilası, yersiz kullanılan gösterişli laflar olduğu için de öğrenci ukalalığının güzel örnekleridir.

Marks'da, Engels'de ya da Lenin'de böyle bir çifte program anlayışı yoktur. Partinin, ülke gerçeklerine Marksizm-Leninizmi uygulayan, eylemine ışık

tutan tek bir programı olur. Parti bu programı yaşama geçirmek için savaşır. Her somut sorunun çözümünü programına bağlar, programın doğruluğunu yiğınların pratiği içinde kanıtlar, programı doğrultusunda yiğınları bilinçlendirir.

Bugünkü menşevikler artık dürbünün tam ters ucundan bakıyorlar. Program doğrultusunda yiğınları bilinçlendirmek değil, yiğınlar arasında yaygın olduğunu hesapladıkları görüşleri programlaştırmak! Yani hesap, hedefleri sulandırarak daha çok adam toplamak. Zaten uzun süredir bunun hesaplarını açıkça yapıyorlardı. Barış mı demokrasi mi daha çok adam toplar diye tartıştılar. Işık Yenice barış savaşımı anti-emperyalist güçlerden daha geniş tabanlıdır diyor.

Böyle yanaşıldı mı, gerçekte hesap aritmetik düzeyde bile doğru olmuyor. Yiğınlar arasında yaygın görüşler ölçütüyle, en sağlam sanılan seçim burjuvazinin savundukları arasında yapıyor. Oysa burjuvazi, yiğınları savaşıma çekebilecek değil, oy, onay vermeye itebilecek ya da suskun tutabilecek kadarıyla yiğınların benimsediği görüş ve istemleri "savunur". Yiğınları savaşıma çekecek asıl görüş ve istemleri ise dışarıda bırakır. Dolayısıyla, bizim menşevikler de dışarıda bırakır...

Işık Yenice, "milyonlarca insan tarafından kavranmak, benimsenmek ölçütü" diye bir başlık altında, Kürt halkına özerklik isteminin bile bu ölçüte uymadığını söylüyor! Pes kardeşim! Gelmiş geçmiş ve gelip geçen tüm burjuva hükümetlerinin haksızlığına ve baskısına uğramış, ezici çoğunluğu halktan olan 10 milyonluk Kürt ulusunu bir kalemde böyle silip atmak, ancak Türk burjuvazisinin aritmetiğine uyar! Oysa devrimin aritmetik hesabı da çok basittir. Bugün Türkiye nüfusunun büyük çoğunluğunun çıkarı devrimdir. Basit bir aritmetik hesap için bile burjuvaziden medet uman menşevikler, artık işçi sınıfının bağımsız çizgisini, değil temsil etmek, ediyor bile görümezler.

1973 atılımı sonrasında taktiklerde oportünizm olarak ortaya çıkan menşevizm, bugün olgunlaştı. Kafa yapısında oportünizm taktiklerde satış düzeyine ulaştı. "Resmi"lerin 1983 atılımı dedikleri bu dönemdir. İ. Bilen'in kenara itilişi, BUDP, çifte programlılığın savunusu... hep bu dönemin belirtirleridir. Bugünkü menşevikler, artık aşamalı bilinç teorisyenleri ve pratisyenleri, devrimci bilinç likidatörleridir. Partizan kılığı Bernstein'in partizanıdır.

Karşımızda yeni bir menşevik kuşak vardır. Görünüşte İ. Bilen'den genç, ama gerçekte İ. Bilen'den çok daha yaşlı!